

ستارخان بايراقلي تبريز شهر كوميتەسى نين 7 - جي حوومه كوميتەسىندە س.ج. پيشه وري

فیرقەمیز اۆز سیاسی حیاتیندا یئنی بیر دۆوریه آیاق قویور، فیرقەمیزین تاریخینده گنیش بیر دگیشیکلیک و یجودا گلکەدیر. بوندان سونرا داها آرتیق فداکارلیق و جیدیت لازیمدیر. دوننه قدر سیلاح و توفنگ ایله حوقوقوموزون و مرامی میزین حیفظی خصوصوندا چالی شیردیق، بوندان سونرا تبلیغات و تشکیلاتیمیزی داها آرتیق مؤحکمندی مکله، داها بۆیوک موفقیتلره نایل اولابیلجهیک. فیرقەمیز 9 آیلیق حیاتیندا چوخ بۆیوک موفقیتلر الده ائتدی ایسه ده، بوندان سونرا یولوموزو متانتله گنتمهلی و آدیقلاریمیزی جیدیتله ساخلامالی بیق، بودا فیرقه عوضولریندن چوخ فعالیت و آز تظاهرات طلب ائدیر.

مجلسین بوگونکو 3 - جو عومومو جلسەسی تهران ایله آرامیزدا اولان مؤوضوعا حصر ائدیلمیشدی. 9 ساعات موداکیر اتدان سونرا مووافیقتنامه تصدیق اولوندو. سونرا پیشه وری تهرانداکی موداکیر اتلارینی قوام السلطنه نین آذربایجان حقینده کی 7 ماده لیک اعلامیه سینی و بیزیم 32 ماده تکلیفلریمیزی و یئر بؤلگوسونو شرح وئرمرک دئدیله کی، توپراق و یئر اکیندیر، گرك کندلی نین حقی اۆزونه وئر یلسین، او، دۆولتین مادی و معنوی یار دیمی ایله موترقی و مو عاصیر اصول ایله اکسین، یئری ایشلتسین، بو یولیه ایران ترقی ائدیپ نیجات تاپسین. بیرده قوشون مسألە سیدیر. خلق آزادلیغی اوچون و یجودا گلن قوشون ایران آزادلیغینی حیفظ ائتمک اوچون پاک افسرلر ایله ایداره اولونمالیدیر. بو قوشون ایران آزادلیغینی پوزماق اوچون خیدمت ائده بیلمز. کئچن 1324 - جو ایلین شهریور آییندا بالاجا بیر اوتاقدا بیز بوفیرقەنی تشکیل وئر دیکده، بیر نئچه نفر دن عیبارت ایدیک. سونرا یاواش یاواش قیرخ نفره و داها آرتیغا چاتدیق. او زمانلار 12 ماده لیک اعلامیه میزده خالیسه یئرلرین بؤلونمەسی، مکتبلر ده آنا دیلینده اوخونماسی و آذربایجان عایداتی نین یوزده 75- نین آذربایجانا مصرف اولونماسی اونون باشلیجا ماده لریندن ایدی. 9 آی موتمادی مباریزه نتیجه سینده ایستەدی کلریمیزی اله گتیرمگه موفق اولدوق. بوندان سونرا بوتون مکتبلریمیزده ایسترسه ایبتیدایی، اورتا، عالی و یا خود دار اولفونونوموزدا درس لر آنا دیلیمیزده اولاجاق.

توپراق مسألەسی ده بوتون ایرانا شامل اولماق اوزره حل اولوندو. بیر گون تهراندا مجلسده ایدیم. مجلسین فراکیونلاریندان بیریسینده بیر نوماینده تکلیف ائتدی کی، یئر کندلیلره هاوایی وئر یلسین. (هاوایی اودور کی، ارباب یئرینده بدباخت کندلی اۆزو اوچون بیر کوما قاییرار)

بو سیرادا مجلسده بۆیوک بیر های هوی قویدو، آز قالدی او فراکیون داغیلسین. خولاصه بو سۆزو تکلیف ائدن نوماینده اۆز سۆزونو گئری آماغا مجبور اولدو.

آما ایندی ایران دۆولتی اۆزو خالیسه یئرلرینی بوتون ایرانی آذربایجان ایله هم رنگ اولماسی اوچون ایران کندلیلرینه بۆلمگه مجبور اولموشدور.

اینتیخابات مؤوضوعوندا دا بوتون ایران قادینلاری دا آذربایجان قادینلاری کیمی تامام ایجتیماعی و سیاسی حوقوقدا بوندان سونرا کیشیلر ایله برابر اولاجاقلار. انجومن ایالتی و ویلایتی خصوصوندا دا بیز سایر ایرانی قارداشلاریمیز اوچون ده، گنیش ایختیار اتلی انجومنلر تشکیل ائده جکلرینی ده تأمین ائتدیک.

15 - جي مجلس ايفتیتاح اولوندو غو زمان دؤولت فؤوریتله دارالشورا ایالتی، ویلایتی و بلدییه انجومنلری نین اینتیخابات قانونو مجلسه تقدیم ائده جگینی تعهود ائله میشدیر.

آذربایجان خلقی نین فیرقەمیزین و شهامتلی فدا بیلریمیزین یالنیز آذربایجانا دگیل، بلکه بوتون ایرانا ائتدیگی تاریخی خیدمتلر ایلر ایله، یوز ایلر ایله یاد ائدیله جکلر دیر.

(گورولتولو و سورکلی آلقیشلار)

مشروطه نی مینلرجه نوجاوانلارین قیزیل قانلاری باهاسینا آدیق ایسه ده اومشروطه دن ایران میلی نین منظور اولان ثمرلر دن ایستیفاده ائدیلمه دی و یا خود ایستیفادهیه ایمکان وئر یلمه دی.

بیزیم قانیمیزین سئل کیمی آخماسی ایله آچیلان دارالشورا ایران میلتي نین اومید اوجاغي و عدالت ائوي اولماسی عوضینه هامان دارالشورا کورسولرینی مشروطیه ضید اولوب میلتن جانینی آلیب قانینی سوران خالق جلادلاری قیرخ ایل ایشغال ائله دیلر.

ایندی مشروطهده آلابیلمه دیکلریمیزی آلمیشیق. اگرچه آزادلیق اوغروندا آروادلی، کیشیلی، کیچیکلی - بویوکلو و سون نفریمیزه قدر اولمگه، قوربان اولماغاحاضیر ایدیك، اما 200 نفره قدر وئردیگیمیز قوربانلار موقابیلینده موفقیتمیز چوخ بویوکلور.

چوخ قوربان وئرمه، بویوک ثروتلر اورتان گنتمه، قارداش قانی توكولمه، بو بویوکلوكده موفقیتلره نایل اولابیلدیك. بیزیم ایسته دیگیمیز قان توكولمه، ایران میلتي نین آرزولارینی یئرینه یئتیرمک ایدی. او دا ایسته دیگیمیز کیمی اله گلدی.

بونلارین هامیسی شانلی فیرقه میزین بصیرتله دوزگون آپاردیغي سیاست نتیجه سینده اله گلن موفقیتلریندیر. (گورولتولو و شیدتلی آقیشلار و هوررا صدالاری).

ایندی ایجازه وئرین دؤولتن 7 ماده لیک اعلامیه سین و 15 ماده لیک ضمیمه سین اوخویوم.

وکیلریمیز اللی نفره یاخین آرتا جاقدیر. دؤولت تعهود ائدیبدیر مجلس آچیلدیقا دموراسی اوصولوندا اینتیخابات قانونو مجلسه فؤوریتله تقدیم ائتسین.

انجمنلرین اینتیخاباتی قانونو ایرانین هر طرفینده بیزیم ایندیکی شکیلده دموراسی اوصولو ایله گنیش ایختیار اتلی اولاجاقدیر. بونا گوره بیز چوخ مسرور و ممنونوق.

بیزیم وزیر جنگیمیز وخاریجه وزیریمیز ذاتا یوخ ایدی. بیزده خلق قوشونلاری ویزارتی وار ایدی، چونکو بیز ایرانان آیریلما میشدیق، او سؤزلر خلقی همیشه اسارت آلتیندا ساخلا ییب قانینی زلی کیمی اممک ایسته یین جلا د مورتجملرین بیزه باغلا دیقلاری ایفتیرا و بؤهتانان باشقا بیر شئی دگیل ایدی.

گؤمروکلرین عایداتی دؤولتیندیر. اما آذربایجان گؤمروکلری نین عیداتینان یوزده 25- ی آذربایجان میلی دارولفونونونا وئریله جکدیر. بودا آیدا یوزمیندن 120 مین تومن قدر تخمین اولونماقدادیر. اؤزوموز ده ایله میلیون یاریم تخصیص ائتمیشیک، بو دا دارولفونونوموزون دیپلوملاری تهران دارولفونونو ایله رسما بیر عیاردا اولاجاغي دئمکدیر.

گؤمروکلرین یوزده بئشی دارولتر بییه، یوزده بئشی ده شهریمیزین اهالیسی نین گردیشگاهی و سیاحت محلی اولان شاه گؤلونون آبادلیغی اوچون وئریله جکدیر. بونلار دا قیرخ مین تومن میزانیندا اولار. بو پوللاردان علاوه اؤزوموز ده آذربایجانین تمام شهرلری نین دارولتر بیهلری نین و شهرلری نین آبادچیلیغینا بویوک پوللار تخصیص ائتمیشیک و اندهجه بیك.

دارولتر بیهلریمیز اوروپا دارولتر بیهلری کیمی تام معناسیله حقیقی دارولتر بییه اولمالیدیر لار.

شهرلریمیز چوخ تنزلیکده گرك آبادلا شسینلار. ایرتیجاع یادیگاری اولان اوکوهنه خرابه زارلیقلاردان بیر نیشانا قالما یا جاقدیر.

شاه گؤلونو اوروپا یا یلاقلاری طرزینده آبادلا شدیراجاییق. اورانی ائله بیر حالاسالاجاییق کی، آیری مملکتلردن اورایا ایستیراحته گلنر اولسون.

اورادا هر جور ایستیراحت و مشغولیت محللری بینا ائدیله جکدیر. آذربایجانین هر یئرینده کی دارولتر بیهلره هله لیکده بیر میلیون یاریم بودجه موعین اولونموشدور.

بونان سونرا فداییلریمیز. او عزیز کندلی بالالاریمیز اوز اوبالارینی، یورد - یووالارینی نیگاهبان آدیله اؤزلری گؤزلتیه جکدیر.

بونان سونرا کندلیلریمیزین اؤزلری اؤزلرینه تاپشیر یلا جاقدیر. کول آذربایجان و بوتون ایران کندلیلری بونان سونرا ایرتیجاع قویریوغو اولان منحوس ژاندارم آدینی بیر داها انشیتمه یه جک و اونون شوم اوزونو بیر داها گؤرمه یه جکدیر.

خمسه مسأله سينده دئمك ايسته بيرم كي، خمسه ليلر ده آذربايجانليدان باشقا آيري بير خلق دگيلدير لر، زنجان دا عينا بوراكي مي اولاجاق. قانيميز، جانيميز بيردير بوندان سونرا خلق دوشمنلري دولفقاريلر، يمينيلر، سلاحداريلر كي مي ظاليملر زنجان توپراغينا آياق باسا بيلمهيه جكلردير و فيرقه ميزين بوتون قوه سيني زنجاندا ساخاليا جاييق، مجلسده ده چاليشا جاييق زنجانلي قارداشلار يميزين هئچ بير خصوصدا نيگاران اولمالارينا محل اولماسين. هر جهتن امين اولاييلر لر. ايداره رييسلري ايله انجمن اياستي هئيات رييسه سيندن بير شوراي اياستي تشكيل تاپاجاق، آذربايجانين ايشلرينه او باخا قدير.

بوگون ايرانين هر طرفينده حتي تهراندا و تهران مطبوعاتيندا دا آزادليق و دموكراسي جريانلاري مسرور يتله گورونمكده دير. بونا گوره ايرانين فلاكتدن نجات تاپماغي اوميد اولونماقدادير.

ماعاريفيميز دموكراسي پروقرامي اوزريله اينكيشاف ائتمه ليدير. آذربايجاندا كي كورد، اثرمني و آسوري كي مي اقلتيده كي قارداشلار يميز بيزيم آزادليغيميزدان عين حقوق ايله برخوردار اولاجاقلار، اونلار دا اوز ميلي و ايجتيماعي ايشلرينده بوتون- بوتونه آزاد ياشاييب مکتبلرينده اوز انا دييلرينده تحصيل ائده جكلر. روزنامه لري، تياترلاري اوز دييلرينده اولاجا قدير.

بلديه ايجمنلري ايندي بيزيم سئچديگيميز كي مي قالا جا قدير. دولت بيزيم دموكراسي اوصولو ايله سئچديگيميز كي مي بلديه اينتيخابات قانونو مجلسه تقديم ائتديگينده ايران ويلايتلري و شهرلري اهاليسي او زمان آذربايجانين، ايرانا نه قدر بويوك خيدمت ائتديگيني بيله جكدير.

بيز گرك مجلس شوراي ائله ادمالار گوندرك كي، قهرمان فداييلر يميزين، خلق قوشونلار يميزين و فداكار فيرقه ميزين چكديكلري زحمتلري و مشقتلري وئرديكلري قوربانلاري و توكولن قانلاري هدره گنتمه سين! وكييلر آذربايجان دموكرات فيرقه سيندن اولما ليدير. بيزيم نو ماينده لر يميز خلقيميزي اينانديران، اونو سئون، اونو مودافيعه ائدن و اونون عشقيندن جان وئر ن ادمالار گرك اولسونلار.

ايشيزلره گلينجه بوگونه قدر 10 مين نفر ايشسيزه ايش تاپميشيق. چوخ ياخينلاردا كارخانالاردا و بيناسينا باشلا ديغيميز دارولفونون، ميلي موزه، آذربايجان اياستي انجمني و آذربايجان بانكي نين اينشات ايشلرينده ايشلهمك اوزره دورد- بنش مين نفره ده ايش تاپيلا جا قدير.

بيز بو بينالار اوچون بنش مليون تومن هله ليكده بودجه تعيين ائتميشيك. فيرقه ميز چوخ چتين بير شرايطده ايشه باشلا ديغي حالدا چوخ بويوك ايشلر گورموشدور، مثلا نهضت يميزين اولينده بانكدا فقط 4 مليون تومن پول وار ايدي، اوسيرادا دولت مأمورلارينا دا دورد مليون تومن وئر مه لي ايديك.

دئمك اليميزده مادي جهتن بير شئي يوخ ايدي، حالبو كي، ايندي دموكرات فيرقه سي نين سايه سينده تكجه تبريزده دگيل سايبير شهرلر يميزده بويوك ايشلر گورموشوك و گورمكده ييك. بو گونه قدر شهرلر يميزده ايگيرمي مريصخانا اچميشيق كي، مينه قدر تختا بلاري واردير، آذربايجان ميلي مجلسي بو گونه قدر 12 مليون تومن ايجتيماعي ايشلره ايشلتمك اوچون بودجه تصويب ائتميشدير. ايندي فيرقه ميز بيرينجي پيله ني كنجيب ايكنجي پيله يه چيخميشدير، بوندان سونرا داها دا متانت و بصيرتله قدم گوتورمگيميز لازيمدير، تازا بير دورمه داخل اولموشوق. ايندييه قدر فيرقه ميز عوضولري نين الينه توفنگ وئر يرد ي، بوندان سونرا چاليشماق و شهرلر يميزي آبادلا شدير ماقدان اوترو، سيلاح يئر ينه بل- كولونگ بير اليميزده، تجروبه، علم و بيليگيميزي اتريرماق اوچون كيتابدا او بير ي اليميزده اولما ليدير، تا كي، خلقيميزي سعاده دوغو اياراق.

بيز گرك تربيه و علم اوچون چاليشاق. يولدا، ائوده و هر ياندا هامي ايله گرك نزاكت و تربيه ايله رفتار ائدك. خلقيميزي نزاكت، گوزل اخلاق و ياخشي تربيه ميز ايله جلب ائديب سعاده يئتيرك.

ياشاسين خلقيميز! ياشاسين فيرقه ميز!

«آذربايجان» روزنامه سي، 2 شنبه 10 تير 1325- جي ايل سوماره 238 ايكنجي دوره)